

- 1. Eurooppa-neuvosto eli huippukokous**
- 2. Komissio**
- 3. Ministerineuvosto**
- 4. Euroopan parlamentti**
- 5. Euroopan yhteisöjen tuomioistuin**
- 6. Euroopan tilintarkastustuomioistuin**
- 7. Euroopan talous- ja sosiaalikomitea**
- 8. Euroopan unionin alueiden komitea**

EU:n toimielimet

Euroopan parlamentti

Eurooppa-neuvosto
(huippukokous)

Euroopan unionin neuvosto
(ministerineuvosto)

Euroopan komissio

Euroopan
yhteisöjen
tuomioistuin

Tilin-
tarkastus-
tuomioistuin

Euroopan talous- ja
sosiaalikomitea

Alueiden komitea

EU:n virastot

Euroopan keskuspankki

Neljä tärkeintä toimijaa

Eurooppa-neuvoston pj. = EU "presidentti": Antonio Costa

**Euroopan parlamentti— kansalaisten ääni
Euroopan parlamentin puhemies: Roberta Metsola**

**Euroopan unionin neuvosto— jäsenvaltioiden ääni
Puheenjohtajuus kiertää – 6kk
Pysyvä puheenjohtaja, EU:n ulkoasioiden ja Josep Borrell
turvallisuuspolitiikan korkea edustaja ("ulkom.")**

**Euroopan komissio
— yhteisen edun ajaja
Euroopan komission puheenjohtaja: Ursula von der Leyen**

Eurooppa-neuvosto

= Jäsenmaiden hallitusten päämiesten kokous

- **Kokoontuu neljä kertaa vuodessa, Bryssel**
- **Jokainen maa 6 kk puheenjohtajana**
- **EU:n ylin poliittinen elin;**
  - yleiset poliittiset suuntaviivat unionin kehitykselle
  - ratkaisee erimielisyyksiä, joita ei muuten ole saatu sovituksi
  - määrittää talouspolitiikan sekä yhteisen ulko- ja turvallisuuspolitiikan suuntaviivat
  - **Suomea edustaa pääministeri ja myös presidentti,** kun hän katsoo että asialistalla on hänen toimivaltaansa kuuluvia asioita

Euroopan komissio

- 27 jäsentä eli komissaaria
- Aloiteoikeus (lainsäädäntö)!!!
- Toimii EU:n hallituksena ja valmistelee asioita
- Valvoo EU:n lainsäädännön soveltamista
- Edustaa EU:ta kansainvälisissä yhteyksissä
- Vastaa myös unionin yhteisten politiikkojen täytäntöönpanosta
- Valvoo perussopimusten noudattamista
- Hallinnoi unionin talousarviota ja toimintaohjelmia
- Hallituksista riippumaton toimielin
- **Bryssel/Luxembourg**

Kaikkiaan komissiossa työskentelee n. 30 000 henkilöä.

Jakaantuu pääosastoihin tai yksiköihin.

Komission toimipaikka on Bryssel (osa yksiköistä Luxemburgissa).

Euroopan komissio

Komissaarien valinta

Komissaarien valinta

Suomen
eduskuntavaalit
14.4.

Hallitusneuvottelut
Pääministerin
ja ministerien valinta

Suomen komissaari-
ehdokkaan valinta

Euroopan
parlamenttivaalit
26.5.

Vaalituloksen selvittyä
Euroopan parlamentin
poliittisten ryhmien
muodostaminen

Euroopan
parlamentin
toimikausi alkaa
2.7.

Eurooppa-neuvoston
ehdotus Euroopan komission
puheenjohtajaksi

Euroopan parlamentti
valitsee Euroopan komission
puheenjohtajan

Euroopan komission
puheenjohtaja valitsee
komissaariehdokkaat
jäsenmaiden ehdotusten
perusteella

Eurooppa-neuvosto
hyväksyy
komissaariehdokkaat

Komissaariehdokkaat
käyvät kuultavina
Euroopan parlamentissa,
jonka tulee hyväksyä
uusi komissio

Eurooppa-neuvosto
tekee Euroopan komission
nimityspäätöksen
määräenemmistöllä

Uusi
komissio
aloittaa työnsä

Ministerineuvosto

=Euroopan unionin neuvosto

- Kokouksiin osallistuvat jäsenmaiden ministerit hallitustensa edustajina (=27 ministeriä)
  - Kokouksissa mukana aina sen alan ministeri, joiden toimialan asioita neuvostossa käsitellään

Päätää unionin **politiikan sisällöstä**.

- Hyväksyy EU:n **lainsäädännön**, usein yhdessä Euroopan parlamentin kanssa
- Huolehtii jäsenvaltioiden **talous- ja sosiaalipolitiikan** yhteensovittamisesta
- Solmii **kansainvälisiä sopimuksia** EU:n ja muiden maiden tai organisaatioiden kanssa
- Hyväksyy EU:n **talousarvion** yhdessä Euroopan parlamentin kanssa
- Vastaa yhteisen **ulko- ja turvallisuuspolitiikan** kehittämisestä
- Koordinoi **yhteistyötä** kaikkien EU-maiden kansallisten tuomioistuinten, poliisivoimien, tullien ja maahanmuuttoviranomaisten välillä

Ministerineuvosto

Päätöksenteko

- Ennen: jäsenmaista yksi ministeri paikalla, mutta hänellä oli käytössään asukaslukuun *painotettu äänimäärä*:
  - Esim. Saksalla, Ranskalla, Italialla ja Isolla-Britannialla oli 29 ääntä ja Maltalla 3 ääntä. Suomella oli 7 ääntä. Yhteensä 345 ääntä.
- Bryssel/Luxembourg
- **Päätöksiin vaaditaan:**
  - Yksinkertainen enemmistö (väh. 15 jäsenmaata)
  - **Määräenemmistö: 55 % jäsenmaista ja 65 % kansalaisista (80% päätöksistä).**
  - Yksimielisyys

Äänestäminen

Ministerineuvoston kokoonpanot

- **Kilpailukyky**
- **Koulutus, nuoriso, kulttuuri ja urheilu**
- **Liikenne, televiestintä ja energia**
- **Maatalous ja kalastus**
- **Oikeus- ja sisäasioiden neuvosto**
- **Talous- ja rahoitusasiat**
- **Työllisyys, sosiaalipolitiikka, terveys ja kuluttaja-asiat**
- **Ulkoasiat**
- **Yleiset asiat**
- **Ympäristö**
- **Ei tarvitse osata ulkoa näitä!**

Ministerineuvosto – asioiden valmistelu

- EU:n yksi tärkeimpiä valmistelevia elimiä on **Coreper I ja II** (Comité des Représentants Permanents)
- jäsenmaiden **pysyvien edustajien** eli EU-suurlähettiläiden komitea
- Suomen pysyvä edustusto Euroopan unionissa
- käsittelee ja valmistelee kaikki ministerineuvoston kokouksiin tulevat asiat
- Neuvoston työskentely

Valmisteluelimet

Euroopan parlamentti

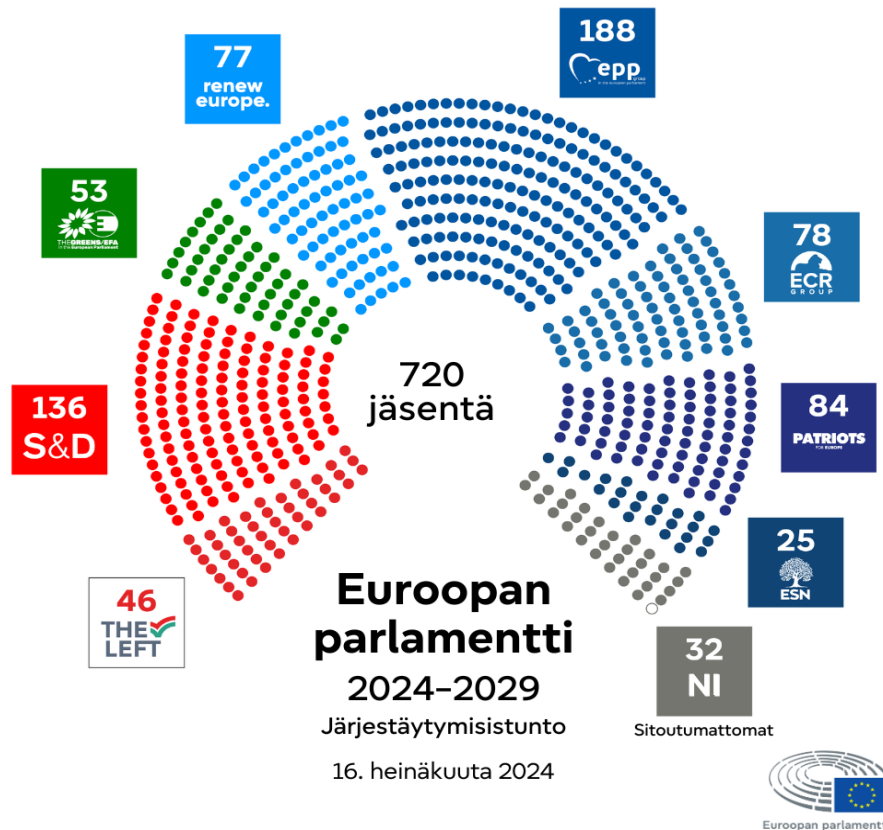
Edustaa kansalaisia

- **720 europarlamentaarikkoa**, jotka valitaan maakohtaisen kiintiön mukaisesti suorilla vaaleilla 5. vuodeksi
- **Suomesta 15** (Saksa 96)
- Edustavat eurooppalaisia puoluetunnuksia
- **Samoja tehtäviä kuin ministerineuvostolla**
  - päättää unionin laeista ja budjetista neuvoston kanssa
- **se hyväksyy kansainväliset sopimukset**
- **hyväksyy unionin uudet jäsenmaat**
- **nimittää Euroopan oikeusasiamiehen**
- **valitsee/erottaa komission**
- **hyväksyy uudet jäsenet**
- **toimivat omissa poliittisissa ryhmissään ja parlamentin valiokunnissa**
- Suomen MEPit

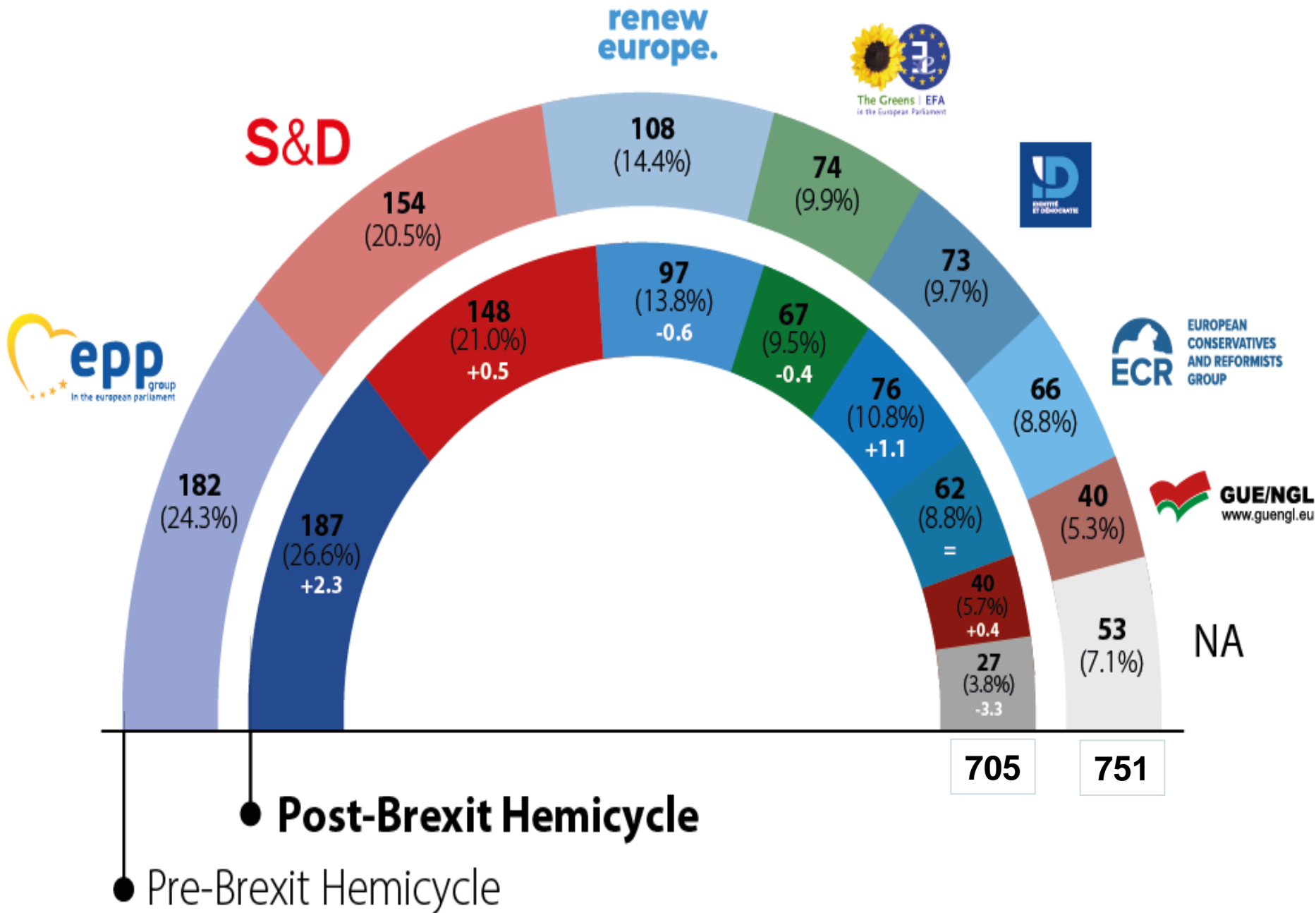
Bryssel/Strasbourg

Euroopan parlamentti

Edustaa kansalaisia

Euroopan parlamentti

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

329 jäsentä

- ▶ **Edustaa ammattiliittoja, työnantajia, viljelijöitä, kuluttajia jne.**
- ▶ **Antaa neuvoja EU-lainsäädännön ja -politiikan laatimisessa**
- ▶ **Edistää kansalaisyhteiskunnan osallistumista EU-päätöksentekoon**

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

- **329 jäsentä - yhdeksän suomalaista**
- **5 vuotta**
- Jäsenmaan hallitus nimeää edustajansa
- Työskentely komiteassa on poliittisesti riippumatonta
- **Neuvoa-antava elin**
  - **edustaa elinkeinoelämää, työmarkkinajärjestöjä ja muita eturyhmiä**
  - **antaa lausuntoja** EU:n päätösehdotuksista, jotka koskevat esimerkiksi työllisyyttä ja sosiaalipolitiikkaa
- Suomen jäsenet
- Euroopan talous- ja sosiaalikomitea (ETSK)

Järjestäytyneen kansalaisyhteiskunnan koostumus ja tehtävät

- Tuottajia, maanviljelijöitä, liikenteen harjoittajia, työntekijöitä, kauppiaita ja käsityöläisiä, vapaan ammatin harjoittajia ja kuluttajia edustavat organisaatiot sekä yleistä yhteiskunnallista etua edustavat järjestöt
- Järjestäytyneelle kansalaisyhteiskunnalle on ominaista, että se toimii välittäjänä julkisen vallan ja kansalaisten välillä.

Kolmeen ryhmään jakautuva edustuselin

- Ryhmä I - Työnantajat
  - Teollisuuden, kaupan, rahoitusalan jne. piiristä julkinen ja yksityissektori (suuryritykset)
- Ryhmä II – Työntekijät
  - Jäsenvaltioiden ammatilliset keskusjärjestöt
- Ryhmä III – Muut eturyhmät
  - Maanviljelijät, kuluttajat, osuus- ja yhteisötalous, käsityöläiset ja pk-yritykset, sosiaali- ja ympäristöalan kansalaisjärjestöt, vapaan ammatin harjoittajat jne.

ETSK:n toiminta

■ ETSK

- voi antaa oma-aloitteisia lausuntoja
- voi antaa valmistelevia lausuntoja
- toimii kansalaisvuoropuhelun liikkeellepanijana ja edistäjänä.

<http://www.cor.europa.eu/favicon.ico>

329 jäsentä

- ▶ **Edustaa kuntia ja alueita**
- ▶ **Antaa neuvoja EU-lainsäädännön ja -politiikan laatimisessa**
- ▶ **Edistää paikallishallinnon osallistumista EU-päätöksentekoon**

Euroopan unionin alueiden komitea

- **329 jäsentä**
  - ovat alue- tai paikallisvaaleissa valittuja luottamushenkilöitä kuten valtuustojen puheenjohtajia tai kaupunginjohtajia
  - yhdeksän suomalaisjäsentä
- **5 vuotta**
- **poliittinen elin**
- tarjoaa paikallis- ja alueviranomaisille mahdollisuuden saada äänensä kuuluviin unionissa
- **kuullaan ennen kuin unionissa tehdään päätöksiä, joilla on alueellinen tai paikallinen ulottuvuus**
- [Suomen valtuuskunta 2006-2010](#)
- [Kunnat.net - Alueiden komitea](#)

CURIA - Etusivu - Euroopan unionin tuomioistuin

**27 riippumatonta tuomaria,
yksi kustakin EU-maasta**

- ▶ Päättää EU-lainsäädännön tulkinnasta
- ▶ Varmistaa, että säädöksiä sovelletaan samalla tavalla kaikissa EU-maissa

Euroopan yhteisöjen tuomioistuin

- **Huolehtii, että EU:n lainsäädäntöä noudatetaan päätöksiä tehtäessä**
- **Yksinoikeus tulkintaan ja päätökset ovat sitovia**
- Käsittelee myös unionin toimielimien ja jäsenvaltioiden väliset kiistakysymykset
- Tulkintavalta ylettyy myös jäsenvaltioiden lainkäyttöön
- **Sakko-oikeus** jäsenrikkomuksissa
- **Kilpailun valvonta**
- **Yksi tuomari kustakin jäsenmaasta – 6 v.**
- **Euroopan yhteisöjen tuomioistuin**

EU:n yleinen tuomioistuin

- **Jokaisesta jäsenmaasta 2 tuomaria**
- **Käsittelee yksityishenkilöiden ja yritysten esittämät kumoamiskanteet ja jotkin muut EU-maiden esittämät kanteet.**
- **Lähinnä kilpailuoikeuden, valtiontukien, kaupan, maatalouden ja tavaramerkkien alaan kuuluvia asioita.**

Etusivu - Tilintarkastustuomioistuin

27 riippumatonta jäsentä

- ▶ Varmistaa EU:n varojen käytön asianmukaisuuden
- ▶ Voi tarkastaa minkä tahansa EU-varoja käyttävän tahon tilit

Euroopan tilintarkastustuomioistuin

- Riippumaton
- **valvoo, että EU:n varoja käytetään lainmukaisesti, taloudellisesti, tehokkaasti ja sovittuun tarkoitukseen**
- tutkii kaikkien EU:n rahavaroja käsittelevien tahojen tilit
- vuosittain tilintarkastuskertomus
- **yksi jäsen kustakin jäsenmaasta**
- **kuudeksi vuodeksi kerrallaan**
- Luxemburgissa.

Tilintarkastustuomioistuin

- Valvoo unionin varojen käyttöä

Euroopan talous- ja sosiaalikomitea

- Antaa lausuntoja unionin säädösehdotuksista
- Linkki unionin ja kansalaisyhteiskunnan välillä

Muut toimielimet

Euroopan keskuspankki

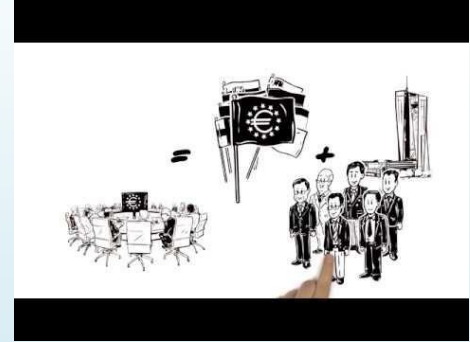
- Johtaa euroalueen rahapolitiikkaa

Euroopan investointipankki

- Myöntää lainoja mm. infrastruktuurin rakentamiseen

Euroopan oikeusasiamies

- Käsittelee ja ratkaisee kansalaisten tekemiä kanteluita

EU:n toiminnan ongelmia:

1. EU jää kaukaiseksi

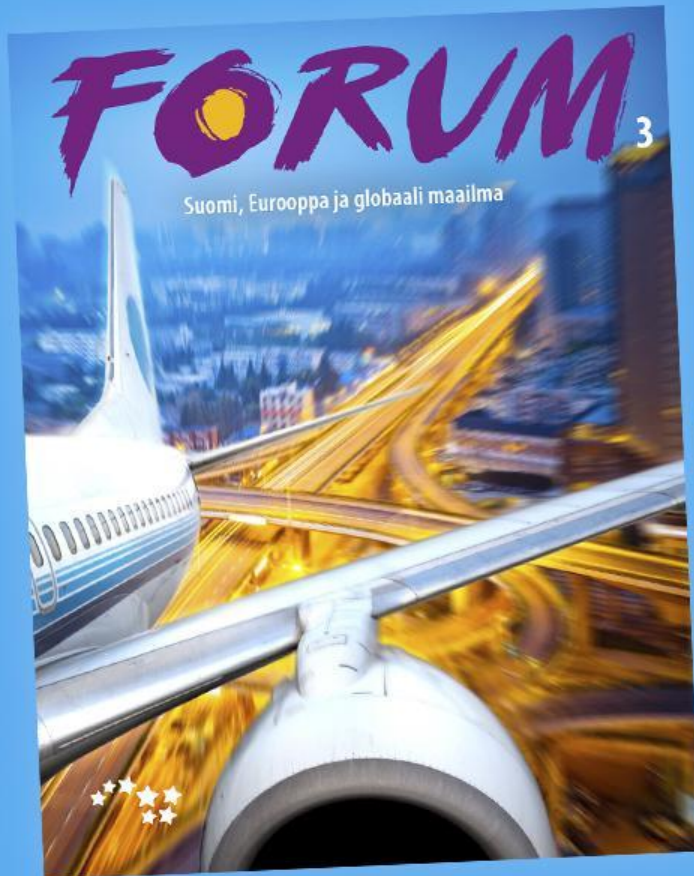
- Kansalaisille ei usein täysin selvää, mitä EU tekee ja miksi
- Lyhyet perinteet? Kompromissit → byrokratia Twitteropolis

2. Ei täyttä parlamentarismia

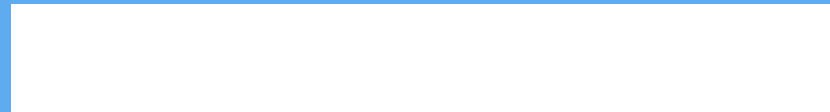
- Komissio ei vaaleilla valittu
- Parlamentti hyväksyy komission ja voi erottaa sen

3. Isot jäsenmaat päättävät

- GER-FRA-GBR-ITA yhdessä 42% MEPeistä
- ...ja 54% väestöstä! (Järjestelmä painottaa pienten maiden valtaa.)

Päätöksenteko ja sen ongelmat

EU:n päätöstyypit

1) asetus

- **tulee voimaan sellaisenaan koko unionin alueella**
- **asetuksen kanssa ristiriidassa oleva kansallinen laki on kumottava**
  - huom. ero Suomen lainsäädäntöön:
Suomessa asetus = lakia tarkentavat ohjeet lain täytäntöönpanoa varten

2) direktiivi

- **lainsäädäntöohje**
- **pyrkimys yhdenmukaisiin lakeihin EU:ssa**
- **kansalliset lait muutettava direktiivin mukaisiksi määräajan sisällä**

3) päätös

- **sitoo kaikkia, joille se on tarkoitettu, esim. jäsenvaltio tai yritys**
- **sitoo vain vastaanottajaa**

Muita edellisiä vähemmän sitovia EU:n säädöstyyppejä:

- suositus
- lausunto
- tiedonanto
- ilmoitus

Päätöksenteko Euroopan unionissa

- 1. Komissio valmistelelee ja tekee lakialoitteet**
–lakialoitteen voivat tehdä myös unionin kansalaiset (kansalaisaloitteella oltava 1 miljoona allekirjoittajaa $\frac{1}{4}$ jäsenvaltioista)
- 2. Ministerineuvosto ja parlamentti säätävät lait** (vrt. ero Suomen lainsäädäntöön)
  - ehdottaessaan uutta lakia komissio valitsee päätöksentekotavan (3 vaihtoehtoa):

1) kuulemismenettely =

- parlamentti antaa vain *lausunnon* laista
- ministerineuvosto päättää

2) hyväksyntämenettely =

- ministerineuvoston saatava *parlamentin suostumus* käsiteltävään lakiin
- parlamentti voi *hyväksyä tai hylätä* lain sellaisenaan, mutta *ei saa muuttaa* lain sisältöä

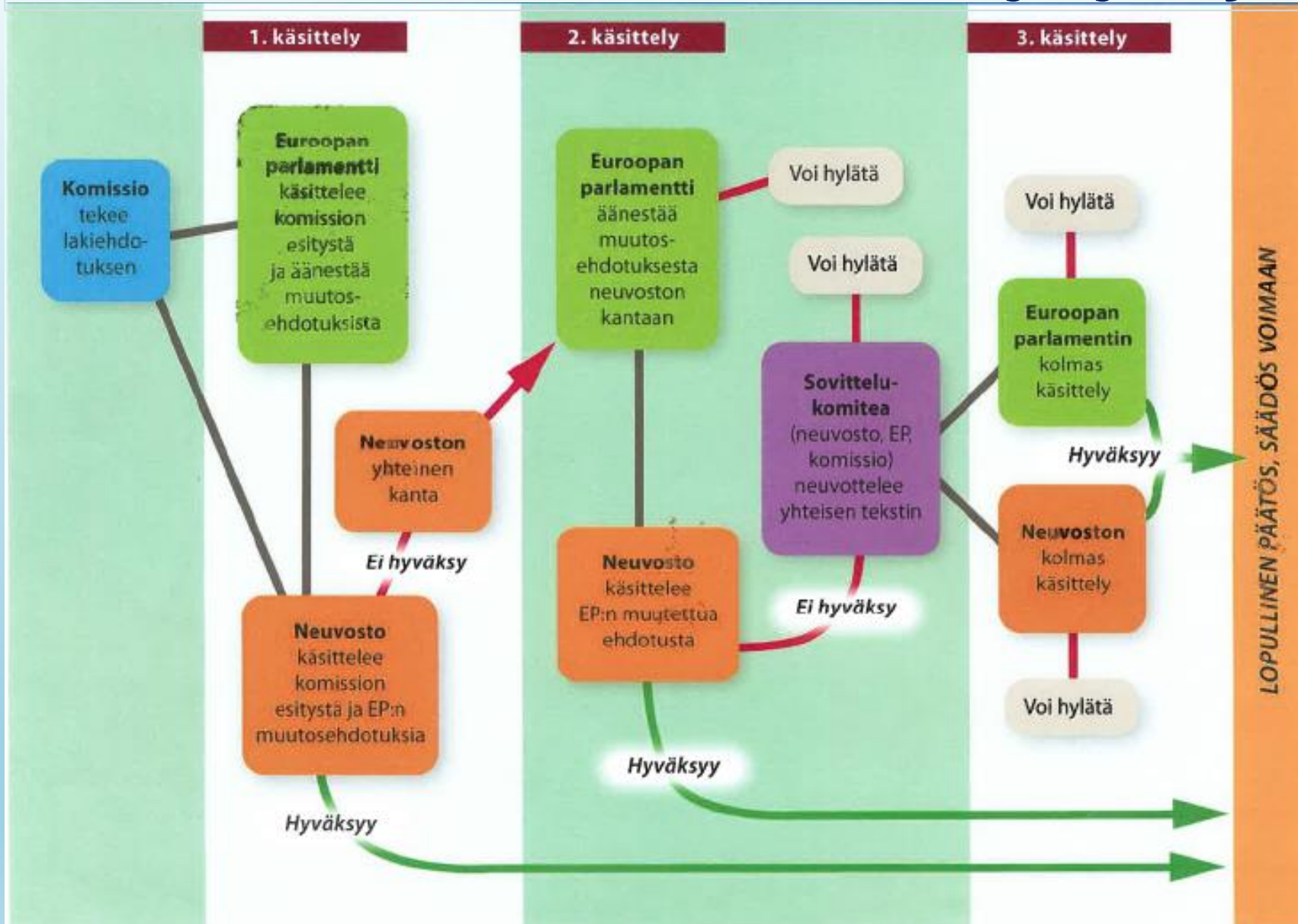
3) yhteispäätösmenettely = tavallinen lainsäätämisyjärjestys!!!

- parlamentti ja ministerineuvosto *päyttävät yhdessä*, 1-3 käsittelyä
- yhteispäätösmenttely vahvistaa parlamentin asemaa
  - käytetty esim. seuraavissa asioissa: sisämarkkinat, liikkuvuus, koulutus, kulutus ja terveys
- **parlamentti voi hylätä neuvoston päätökset**

- 1. Tavallinen lainsäätämisyjärjestys = parlamentin ja ministerineuvoston roolit lakialoitteen käsittelyssä ovat yhtä vahvoja. Parlamentti antaa valiokuntakäsittelyn jälkeen lakiesityksen ministerineuvostolle, joka voi joko hyväksyä lain tai palauttaa sen parlamentin käsittelyyn.**
- 2. Hyväksymismenettelyssä parlamentti antaa puoltavan lausunnon esim. komission neuvottelemista kansainvälisistä sopimuksista tai uusien jäsenten hyväksymisestä. Ministerineuvosto tekee lopulliset päätökset, ja parlamentin on äänten enemmistöllä hyväksyttävä ne, mutta se ei voi muuttaa esitystä.**
- 3. Kuulemismenettelyä sovelletaan yksimielisyyttä edellyttävissä asioissa (esim. verotus). Siinä parlamentti ei voi estää ministerineuvostoa hyväksymästä säädöstä eikä muuttaa sitä. Parlamentti kuitenkin voi antaa lausunnon, jonka perusteella komissio päättää muuttaa esitystään.**

Tavanomainen lainsäädäntöjärjestys

**Selaile sopimusta ja selvitä,
mistä sopimuksessa sovittiin.**

Lissabonin sopimus – sopimus 2000-luvun Euroopalle

Sopimus Euroopan Unionin toiminnasta!

- **Pyritään:**

- **ajantasaistamaan**

- **selkiyttämään**

- **yksinkertaistamaan**

- **avaamaan**

- **kansainvaltaistamaan**

- ...

Lissabonin sopimus – sopimus 2000-luvun Euroopalle

1. Unionin päätöksenteko tehostuu

- **Määräenemmistöllä** tekemien päätösten määrä lisääntyy.

2. Jäsenmaiden äänivallan uudistus

- enemmistön saavuttamiseen vaaditaan 55 % jäsenvaltioista ja 65 % unionin väestöstä.

3. Euroopan parlamentin valta lisääntyy

- **Yhteispäätösmenettelystä** tulee tavanomainen lainsäätämisyjärjestys → parlamentti on tasa-arvoinen lainsäätäjä neuvoston kanssa. Parlamentti sai myös lisää **budjettivaltaa**.

4. Omien parlamenttien asema vahvistuu

- Kansalliset parlamentit **voivat keskeyttää komission** ajaman uudistuksen, jos asiasta päättäminen niiden mielestä kuuluu jäsenmaille.

Lissabonin sopimus – sopimus 2000-luvun Euroopalle

5. EU:sta oikeushenkilö

- Unioni voi ottaa ja saada **oikeuksia ja velvollisuuksia**.

6. Perusoikeuskirja

- Unionin perusoikeuskirjan muuttaminen oikeudellisesti sitovaksi. Se määrittelee kansalaisten **perusoikeudet ja vapaudet**.

7. EU:n uudet virat

- **Eurooppa-neuvostosta** tuli virallisesti **unionin toimielin**.
  - pysyvä puheenjohtaja, niin sanottu **presidentti**, joka valitaan 2½ vuodeksi kerrallaan.
  - Toinen uusi virka on EU:n yhteisen **ulko- ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja** (ulkoministeri).

8. Kansalaisaloite

- Kansalaiset voivat pyytää komissiota tekemään **lakialoitteen**, vaaditaan vähintään miljoonan, eri jäsenvaltioita edustavan kansalaisen allekirjoitus.
- **Kansalaisaloitteet**

Määräenemmistöpäätösten lisääntyminen

Määräenemmistö syntyy kun:

- päätöstä tukee 55 % neuvoston jäsenistä
- nämä edustavat 65 % unionin väestöstä
- päätöstä tukee vähintään 15 jäsenmaata;
  - sen estämiseksi tarvitaan vähintään neljä jäsenmaata.
- Jos aloitteen tekee muu kuin komissio tai unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkea edustaja, määräenemmistö syntyy:
  - Kun päätöstä tukee 72 % neuvoston jäsenistä
  - nämä edustavat vähintään 65 % unionin väestöstä.
- Uudistus astuu voimaan 2014 alkaen

Sopimuksen hyödyt EU:lle:

- Tehokkuus** Menettelyt yksinkertaistuvat, Eurooppa-neuvosto saa vakinaisen puheenjohtajan
- Demokratia** Euroopan parlamentin ja kansallisten parlamenttien asema vahvistuu; kansalaisaloite, perusoikeuskirja
- Avoimuus** Tehtävänjako selkeytyy, entistä useammat asiakirjat ja kokoukset julkisiksi
- Vahvempi kansainvälinen asema** Ulkopolitiikan korkea edustaja
- Turvallisuus** Uusia mahdollisuuksia torjua ilmastonmuutosta ja terrorismia sekä parantaa energiavarmuutta

EU talousvaikuttajana

EU:n perusvapaudet

Tavarat

- Maiden väliset tullit on poistettu
- Rajatarkastukset on poistettu
- Kansalliset tuotemääräykset on poistettu

Palvelut

- Pankkien ja yritysten toiminta laajentunut muihin EU-maihin
- Kansalainen saa tilata palvelut toisesta EU-maasta
- Viranomaisten täytyy kilpailuttaa palvelut ja ottaa myös muiden EU-maiden tarjoukset huomioon

Pääomat

- Ulkomaisen rahoituksen saaminen on helpompaa
- EU-kansalainen voi helpommin ostaa esim. kiinteistöjä

Ihmiset

- Oikeus asua, opiskella ja työskennellä missä päin EU:ta haluaa
- Oikeus sosiaaliturvaan ja muihin kansalaisille kuuluviin etuuksiin

Aluepolitiikka

- a) rakennerahasto = tarkoituksena tukea taloudellista kehitystä ja purkaa rakenteellisia ongelmia**
- b) koheesiorahasto = tarkoituksena luoda taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta EU-maiden välille**
- c) nettosaaja = EU:n jäsenvaltio, joka saa unionilta enemmän kuin maksaa**
- d) nettomaksaja = EU:n jäsenvaltio, joka maksaa unionille enemmän kuin saa**

Rahastot

1. Koheesiorahasto on tarkoitettu jäsenvaltioille, joiden bruttokansantulo (BKTL) asukasta kohti on alle 90 % EU:n keskiarvosta. Sillä pyritään vähentämään taloudellista ja sosiaalista eriarvoisuutta ja edistämään kestäväää kehitystä

→ YHTEENKUULUVUUS, YHTENÄISYYS: Ministerineuvosto päättää

- ympäristö: koheesiorahastosta voidaan tukea myös energiaan tai liikenteeseen liittyviä hankkeita, mikäli ne selkeästi hyödyttävät ympäristöä

2. Rakennerahastot

- a) Euroopan aluekehitysrahasto (EAKR)
- b) Euroopan sosiaalirahasto (ESR)

Rakennerahastot: Euroopan unionin alue- ja rakennepolitiikka (= koheesiopolitiikalla)

- a) EAKR = tukee hankkeita, jotka edistävät yrittäjyyttä, innovaatioita, alueellisia osaamisrakenteita sekä tutkimus- ja kehitystoimintaa.**
- b) ESR = uusia työpaikkoja luovan yritystoiminnan ja yrittäjyyden lisäämiseen, osaavaan työvoiman saatavuuden turvaamiseen, työnsaannin ja tasavertaisten työmarkkinoiden edistämiseen, monipuolisen osaamisen, osaamiskeskittymien, innovaatioympäristön ja työ- ja elinkeinoelämää tukevan infrastruktuurin kehittämiseen sekä kansainväliseen yhteistyöhön.**

Eurojäsenyyden vaikutuksia Suomelle

Hyvää:

- Talouden vakaus (korot, hinnat, inflaatio) ja turvallisuus, pienet kulut
- Maiden välinen työnjako on tehostunut
- Yritysten vienti ja laajentuminen helpompaa
- Ei riskiä valuuttakurssi-muutoksista
- Edullisia lainoja
- Matkustaminen helpompaa
- Hintojen vertailu helpompaa
- Suomikin saanut tukia
- Suomi pystyy vaikuttamaan EKP:ssä

Huonoa:

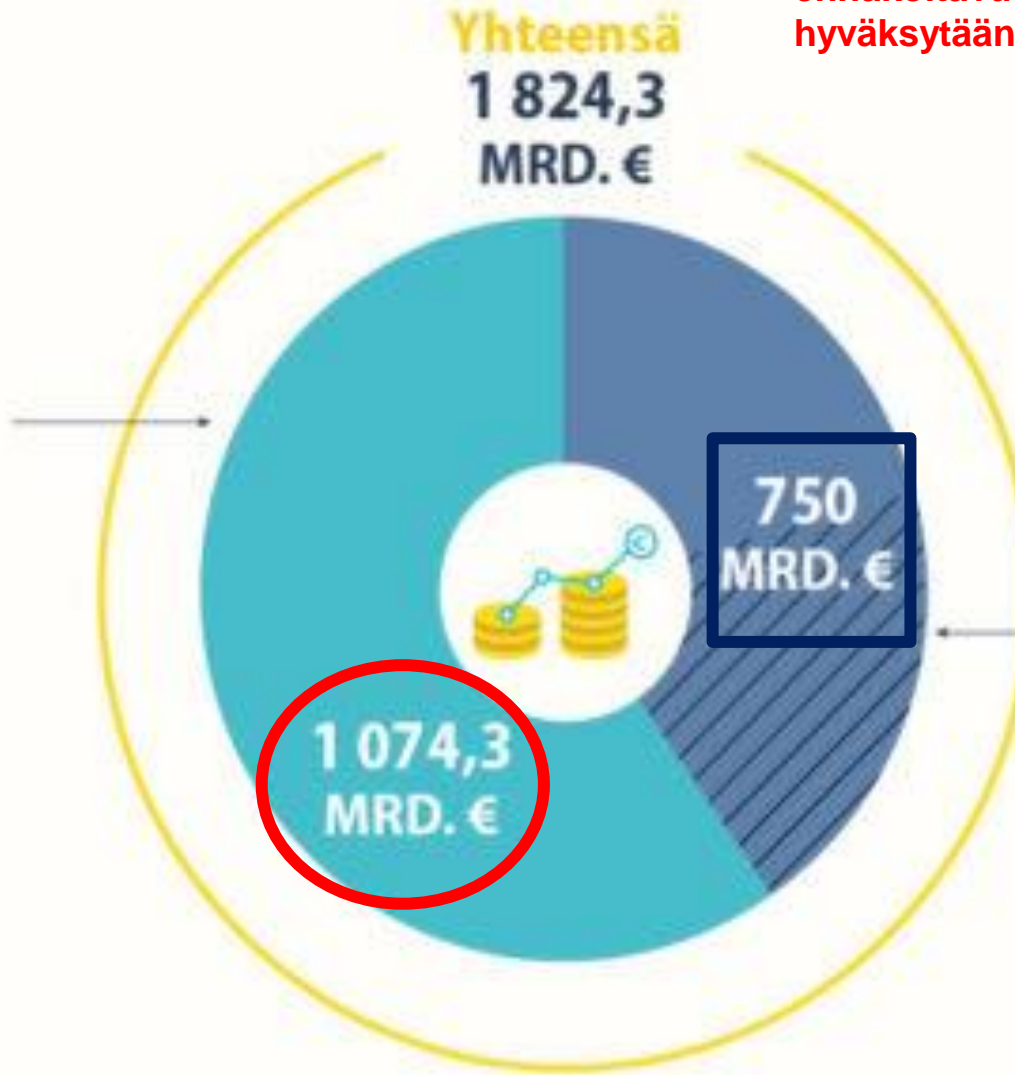
- Ei mahdollisuutta valuuttakurssi-muutokseen (devalvaatio)
- Euromaiden talouden erilainen tila luo jännitteitä talouspolitiikkaan
- Sitoutuminen eurojärjestelmän budjettikuriin (alijäämä < 3%, velka alle 60% BKT:sta)
- Talouskasvu hidasta talouskriisien takia
- Velkaantuminen, työttömyys

EU:n menot 2021–2027

Rahoituskehys tehdään 7 vuodeksi n. 1000mrd

= puitteet EU:n rahoitussuunnittelulle ja budjettikurille, enimmäismäärä. Sillä varmistetaan EU:n menojen ennakoitavuus. Vuotuiset talousarviot hyväksytään rahoituskehysten puitteissa.

Monivuotinen rahoituskehys
EU:n 7-vuotinen budjetti

Next Generation EU

Alkuvuoslin painottuva covid-19-elpymispaketti

- 390 mrd. € avustuksia
- 360 mrd. € lainoja

Rahoitusmarkkinoilta hankittu pääoma

EU:n budjetti

- Komissio tekee esityksen budjetiksi ja EU:n neuvosto ja Euroopan parlamentti hyväksyvät sen.
- EU:n budjetti muodostuu pääosin jäsenvaltioiden talouden kokoon pohjautuvista jäsenmaksuista.
- Osa jäsenvaltioista, ns. nettosaajat, saavat tukia enemmän kuin maksavat, nettomaksajat puolestaan maksavat enemmän kuin saavat.
- Kaikki jäsenvaltiot voivat saada tukia, mutta suurin tuki kohdistetaan köyhimmille alueille.

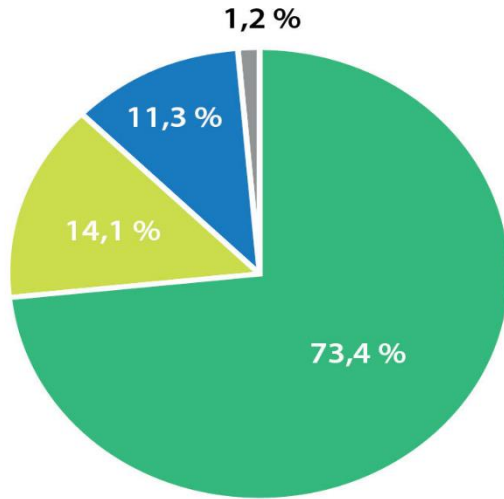
EU:n budjetti

- EU:n tulot
  1. Jäsenmaksut
  2. Ulkorajoilta perittävät tullit
  3. ALV-maksut (0,3 prosenttia jäsenvaltion harmonisoidusta arvonlisäveropohjasta)
    - EU:n budjetti ei voi olla alijäämäinen!
    - budjetti voi olla enintään n. 1, 23% jäsenvaltioiden yhteenlasketusta BKTL:stä
- Unionin tavoitteena on kehityserojen ja eriarvoisuuden tasaaminen esim. **koheesiorahasto**.
  - se suosii köyhiä jäsenvaltioita esim. maatalous- ja rakennetukien muodossa

Unionin budjetti

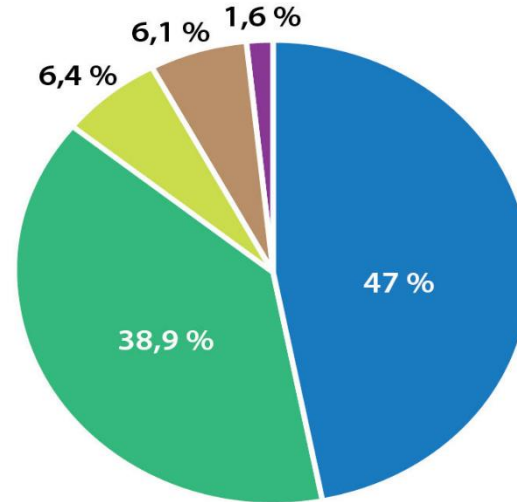
TULOT JA MENOT

TULOT

- EU:n jäsenvaltioiden bruttokansantuloon perustuva maksu
- Tulli- ja sokerimaksut
- EU:n jäsenvaltioiden alv-perusteiset maksut
- Muut tulot

MENOT

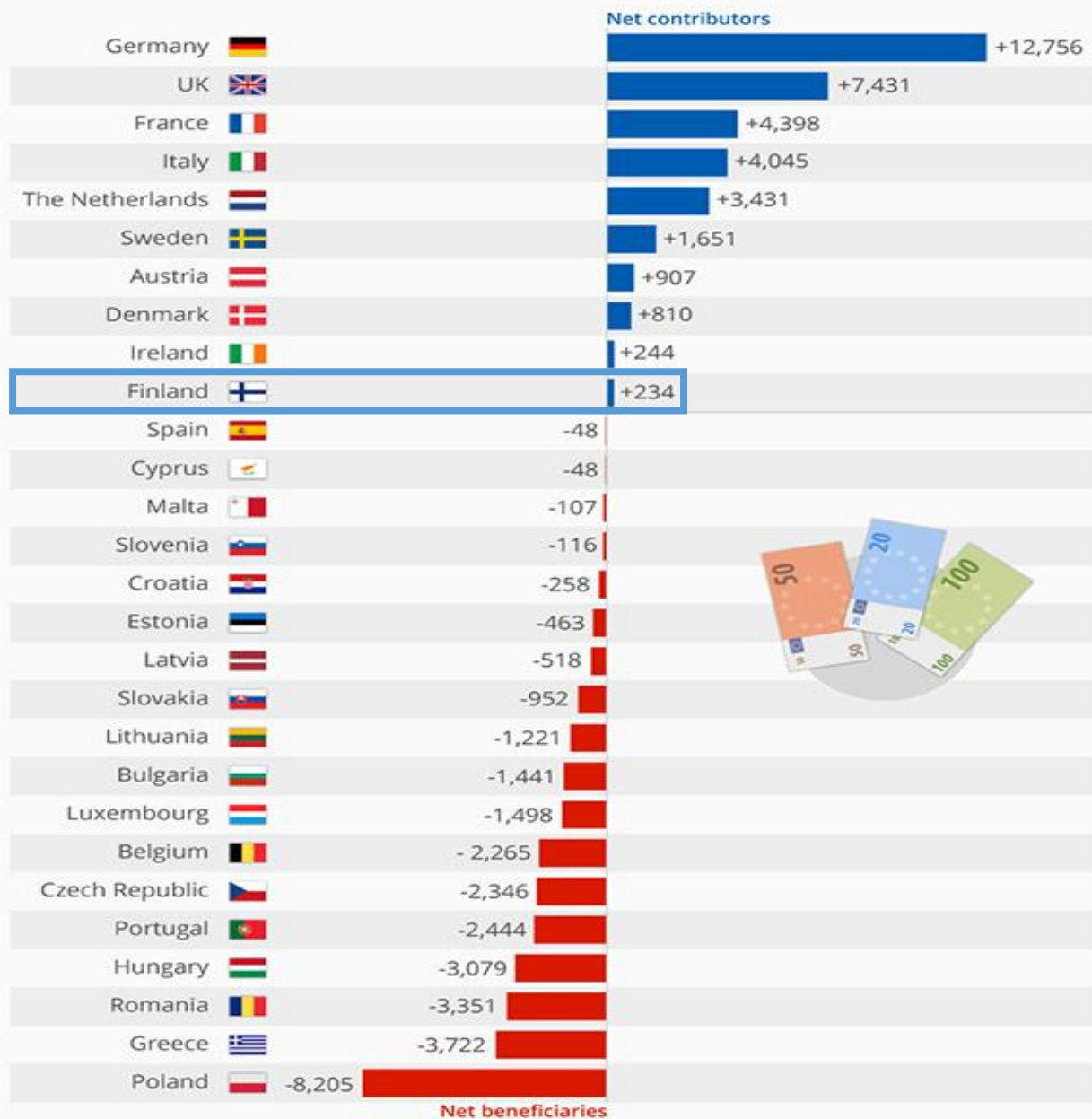
- Kasvua ja työllisyyttä edistävä kilpailukyky sekä taloudellinen, sosiaalinen ja alueellinen yhteenkuuluvuus (koheesio)
- Luonnonvarat, maaseudun kehittäminen, ympäristönsuojelu, Euroopan maatalouden uudistaminen sekä tuotteiden laadun turvaaminen
- Muut menot sisältäen hallintomenot ja palkat
- EU maailmanlaajuisena toimijana: kestävän kehityksen sekä rauhan ja turvallisuuden edistäminen kaikkialla maailmassa
- Kansalaisuus, vapaus, turvallisuus ja oikeus: terveyden suojaaminen, kuluttajansuojan parantaminen, julkisen keskustelun virittäminen ja turvallisempi Eurooppa

Elpymisrahasto

- 750 mrd €
  - Suomi maksaa 6,6 mrd €
  - Suomi saa 2,9 mrd €
- On tulonsiirto ”velkamaille”
- Suomalaiset veronmaksajat maksavat Välimeren maiden talousongelmia (tai ”veronalennuksia” yms.)
- Tarkoittaa alijäämäisen budjetin tekemistä eli EU ottaa velkaa (kielletty perussopimusten mukaan)
- + Elvyttää eli piristää taloutta eli luo talouskasvua
- + Luo uusia liiketoimintamahdollisuuksia, investointeja
  - + Kestävä kehitys, ilmastoratkaisut, digitalisaation vauhdittaminen
- + Piristää myös Suomen vientiä ja sitä kautta työllisyyttä, verotuloja.... (kerroinvaikutus)

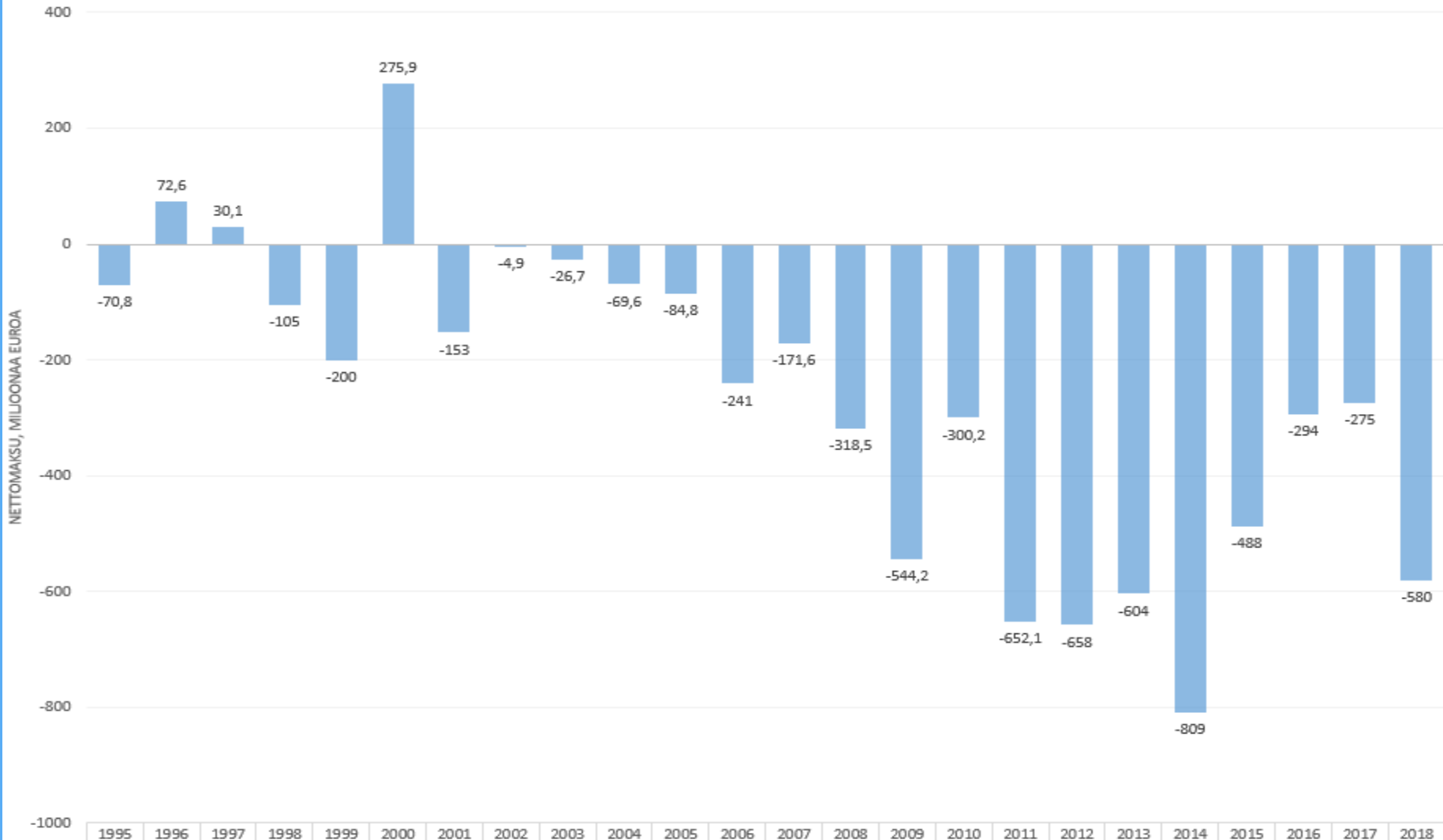
Which Countries are EU Contributors and Beneficiaries?

Net contributions to the EU budget, by member state (2017, in million euros)*

Suomen EU-jäsenmaksut

2020: nettomaksu 781 mili.€ → 141€/as.

Mitä EU maksaa?

Norjan maksut EU-maksut
asukasta kohden ovat yli
170 euroa, ja Sveitsillä 77 euroa.

Minulta kysytään usein, mitä EU maksaa. Se maksaa vähemmän kuin **50-150 €** jokaiselta kansalaiselta, joka vuosi. Mitä sillä saa? Sillä saa matkustaa, sillä saa opiskella, tehdä töitä, hakea töitä, ostaa ja myydä, yrittää ilman esteitä, koko jäsenalueella. Sillä saa myös oikeutta ja turvaa ulkoisia ja sisäisiä uhkia vastaan – halvalla.

Lasse Lehtinen

Tehtävä 4. Miksi ja miten EU pyrkii tasaamaan alueiden välisiä elintasoeroja?

Miksi:

- 1. Lähtökohtana on pyrkimys tasarvoon.**
- 2. Tasauksella edistetään taloudellista yhdentymistä ja EU-kansalaisten yhteenkuuluvuuden tunnetta.**
- 3. Elintasoerojen tasaamisen uskotaan myös ehkäisevän poliittisia levottomuuksia ja lisäävän kansalaisten luottamusta yhteiskuntaa kohtaan.**

Tehtävä 4. Miksi ja miten EU pyrkii tasaamaan alueiden välisiä elintasoeroja?

Miten:

- Jäsenmaksut tasaavat eroja, koska toiset ovat nettomaksajia, toiset nettosaajia.**
- Aluepolitiikka kattaa noin 35 % unionin menoista.**
  - **Rakennerahastot tukevat investointeja, luovat työpaikkoja ja edistävät ympäristönsuojelua.**
  - **Koheesiorahastot nopeuttavat taloudellista, sosiaalista ja alueellista yhteenkuuluvuutta. Myös näitä rahoja käytetään investointeihin, työpaikkojen luomiseen ja ympäristönsuojeluun.**
- Aluepolitiikka on kaventanut elintasokuilua esim. Irlannissa 1970-luvulta lähtien.**

EKP eli Euroopan keskuspankki

- **EKP johtaa euroalueen yhteistä talouspolitiikkaa.**
- **EKP:n neuvosto päättää talouden keinoista, jotka maiden keskuspankit laittavat toimeen.**
- **EKP:n tehtävänä on hillitä inflaatiota eli pitää yllä hintavakautta.**
- **EKP harjoittaa rahapolitiikkaa, eli säätelee euroalueen korkotasoa.**

Tehtävä 5. Mitkä ovat Euroopan keskuspankin tärkeimmät keinot hoitaa rahapolitiikkaa?

EKP päättää rahapolitiikasta itsenäisesti!

- **vaikuttaa markkinoihin jo pelkästään viestimällä tulevista aikeistaan**
  - **säätää euroalueen ohjauskorkoa**
  - **ostaa ja myy arvopapereita**
  - **ostaa ja myy valuuttoja ja vaikuttaa siten euron kelluvaan kurssiin**
- **Velkakriisin seurauksena EKP:n rooli rahoitusjärjestelmän vakauden turvaajana on korostunut.**